

Nietzsche: Mimo dobro a zlo

O PŘEDSUDECÍCH FILOSOFŮ

3

Když jsem se filosofům už sdostatek vynadával mezi řádky i na prsty, říkám si : většinu myšlení, dokonce i vědomého, je třeba počítat k činnostem instinktivním, a to i v případě myšlení filosofického; musíme v tomto bodě změnit svůj názor, stejně jako jsme ho museli změnit u dědičnosti a toho, co je nám "vrozeno". Sám akt zrození hraje v celém předchozím i následném procesu dědičnosti velmi malou roli : a právě tak málo je "vědomí" v nějakém relevantním smyslu protikladem instinktivního - větší část vědomého myšlení filosofa vedou tajně jeho instinkty, vnucující mu určité dráhy. Také za veškerou logikou a zdánlivou suverénností jejího pohybu stojí určitá hodnocení, či jasněji řečeno : fyziologické požadavky k uchování určitého druhu života. Například, že vše určité je hodnotnější než neurčité, zdání méně hodnotné než "pravda" : podobná hodnocení by mohla, při vši regulativní důležitosti pro nás, být přece jen hodnocením povrchním, jakýmsi druhem niaiserie - jež může být potřebná právě k uchování bytostí, jakými jsme my. Za předpokladu totiž, že člověk právě není "mírou věcí"...